

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XXXI. De iis quae Alexandriae post Arii mortem contigerunt, &
quidnam Magnus Constantinus scripserit Alexandrinis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

τέρων, τ' τε κοινωνίας καὶ Ἐπιτομῆς ἐς ἡμέραν
 ἦν, καὶ ὁ μὲν μακαρίτης κωνσταντῖνος ἀκρίβως
 ἐθαύμασεν, εἰδὼς ἐλεγε γὰρ ταῦτα ἔτι ἐπὶ ἰορκόν
 πᾶσι ὅτε γέγονε φανερόν, ὅτι τῶν μὲν πρὸς
 δισέβειον ἠδ' ἐνόσων αἰσθητῶν, καὶ ἡ ἐλπίς ὄρεϊς
 μαλιστα γέγονεν ἐδείχθη ἡ παλιν, ὅτι πρὸς τὰ
 Ἐπιτομῆς ἀκοινωνητέον γέγονεν ἡ ἀρῆσι μα-
 κάρων, καὶ ὅτι τῶν πρῶτον ἐκκλησιαστικῶν
 ἡρώτων ἐθαύμασεν, ὅτι ὁ πᾶσι δὲ κατανοῶν
 ἡρώτων, ὅτι ὁ κύριος κατέκρινε, ἔβλεπων
 αἰσθητῶν ἐκδικητικῶν τὴν αἴρεσιν, ὅτι ἀκοινωνήτας
 ἡρώτων ὁ κύριος, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν αὐτῆς ἐξαρχον
 εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐλθεῖν ὡς ἐμὴν ἀρῆσιν δο-
 θῆναι παρὰ τὴν ἑαυτοῦ λόγον, ἐπὶ πολλῶν
 χρόνων μηδ' ἕνα χεῖρα δὲ τῆς καθέδρας ἐφ' ἣ
 ἐβίβηκεν οἷα δὲ εἰς δημοσίον χώρον διὰ τὴν
 ἡρώτων ὁ γλαυκῶν, ὡς φιλεῖ ἐν πλήθει γίνε-
 σθαι, καὶ πρὸς ἀκελευσμένων ἀλλήλοις τῶν εἰσιόν-
 των συλατηρεῖς τὴν καθέδραν, ἀποδράσαι
 ἡρώτων μὴ ταῦτα ὁ ἴστος, ὡς ἀσέβειας ποι-
 νῆς ἀποδοῖν δὲ ἀποδοῖν ὄρεϊς χεῖρα ἢ ὑπε-
 ρεῖ, σὺν ταῖς αὐτῶν φρονεῖων πρὸς πλεονεξίαν
 δυνάμει, σὺν τῇ χρησάμενον ἐπεὶ ἐλάττωτον
 τὸν ἴσον πρὸς τὴν δημοσίαν, καὶ οἰκίαν κατε-
 σάδασε, κατέλειπον τὴν πρὸς ἑαυτὸν ὄρεϊν ὡς
 ἀπὸ τῆς χεῖρας τῶν δημοσίων, καὶ μὴ τῆς διαδοχῆς
 τῆς τοιαύτης ἀναμνήσεως, τὸν ἀρεῖς θάνατον
 καὶ ἀποδείξει.

occubuit, vita simul & communione
 repente spoliatus. Et beatæ quidem re-
 cordationis Constantinus, ea re audita
 obtupescens est, cernens illum convi-
 ctum esse perjurii. Omnibus vero tunc
 manifeste patuit, & Eusebianorum mi-
 nas infirmas, & spem Arii vanam fuisse.
 Præterea etiam ostensum est, Arianam
 vesaniam, & hic, & in Ecclesia primoge-
 nitorum Dei, à Servatore nostro excom-
 municatam esse. Quis igitur non ma-
 gnopere miretur, cum videat istos id
 agere, ut eum excusent quem Dominus
 condemnavit, & eam hæresin defende-
 re quam Dominus excommunicatam
 esse patefecit, tunc cum ejus auctorem
 non passus est in Ecclesiam ingredi. Hoc
 mortis genere Arium interiisse accepi-
 mus. Fertur porro, longo post tempo-
 re neminem ea sella usum fuisse in qua
 Arius occubuerat. Nam cum multi in
 eum locum, tanquam publicum, neces-
 sariis causâ confertim introirent, sicut
 in turba fieri solet; cunctique introeun-
 tes sese invicem hortarentur ut sellam il-
 lam refugerent, exinde etiam postteris
 abominabilis hic locus factus est, eo
 quòd Arius impietatis suæ penas illic
 dedisset. Aliquantò post Arianus qui-
 dam opulentus ac potens, datâ operâ
 eum locum emit à filco: & commutata
 priore forma, domum illic ædificavit, ut
 res paulatim in oblivionem veniret vul-
 gi, nec perpetua recordationis serie
 mors Arii traduceretur.

Κεφ. λα΄.

CAP. XXXI.

Ποιτῶν μὲν τὴν αὐτῶν ὄρεϊς συμβάντων ἐν ἀλεξάνδρῃ
 καὶ οἷα τοῖς ἐκείσε ὁ μέγας ἱεραρῆς κων-
 σταντῖνος.

De iis que Alexandria post Arii mortem conti-
 gerunt, & quidam Magnus Constantinus
 scripserit Alexandrinis.

Ἀλλὰ ὅτε ἐτέτε ἡ ἐκκλησία ἐπὶ τῶν ἡρώτων
 ἐπὶ τῶν ἡρώτων ὡς ὄρεϊς δογμάτων ὄρεϊς
 ἐπὶ τῶν ἡρώτων οἱ ταῖς αὐτῶν φρονεῖες, τοῖς ἐναντία
 δοξαζέων ἐπιβελούεας ἀμέλειτοι καὶ τὰ
 ἀλεξάνδρῃων δήμος συνεχῶς ἐκδοῶν, καὶ
 καὶ ἐν λίαν ἐκείδον, καὶ τῆς ἀθανά-
 σιας καθόδε, καὶ ἀθωῶν πρὸς μεγάλες μο-
 ναχῶν πολάκις καὶ αὐτῶν γράψαν, καὶ
 ἀποπέμψαν μὴ πείθεσθαι τοῖς μελιτιανοῖς,
 καὶ συκοφαντίας ἠγεῖσθαι τῶν αὐτῶν κα-
 τήγορας, καὶ ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς ἀλλὰ

CÆterum mortuo Ario, contentio
 de dogmatibus ab illo primum in-
 vectis nequitiam finem accepit; nec
 destiterunt opinionis illius sectatores,
 insidias struere iis qui contrariam sen-
 tentiam tuebantur. Denique cum & po-
 pulus urbis Alexandrinæ assidue vocife-
 rareretur, Deumque in supplicationibus
 publicis oraret pro reditu Athanasi: &
 Magnus Antonius Monachus frequen-
 tes de eo literas ad Imperatorem scri-
 psisset, rogans ne Melitianis fidem ha-
 beret, sed eorum accusationes calum-
 niarum loco duceret: Imperator tamen

Q99 ij

flecti non potuit. Verum ad Alexandri-
nos quidem literas scribens, dementiam
illis & levitatem exprobravit: Clericis
vero & sacris virginibus, ut quiescerent
præcepit: affirmans se nequaquam mu-
taturum sententiam, nec revocaturum
esse Athanasium, utpote seditiosum, &
Ecclesiastico judicio condemnatum.
Antonio autem rescriptis, se adduci non
posse, ut sententiam Synodi despiceret.
Etenim, inquit, quamvis pauci qui-
dam per odium aut gratiam judicave-
rint, haudquaquam credibile est, tantam
prudentialium ac bonorum Episcoporum
multitudinem pari modo affectam fuisse.
Athanasium enim contumeliosum
& arrogantem esse, discordiæque & se-
ditionis auctorem. Quippe ad verlarium
hæc potissimum crimina objiciebant
Athanasio, eo quod Imperator ejus ge-
neris homines mirum in modum aver-
saretur. Cum igitur Imperator Eccle-
siam duas in partes divisam esse acce-
pisset, & alios quidem Athanasium,
alios vero Joannem fovere, gravissime
indignatus est, & Joannem multavit
exilio. Hic est Joannes qui Melitio
successerat, & quem Tyrensis Synodus
communicare Ecclesiæ jusserat, & tam
ipsum, quam eos qui sententiam illius
sequebantur, honoris sui gradum in
clero retinere. Atque hoc quidem non
ex sententia inimicorum Athanasii suc-
cessit. Factum est tamen nihilominus:
nec decreta Tyrensis Concilii quid-
quam Joanni profuere. Nulla enim
prece aut excusatione flecti poterat
Princeps erga eum, quem Christiano-
rum plebem ad discordiam ac se-ditio-
nem impellere suspicio erat.

Α τοῖς μὲν ἀλεξανδρεῦσιν ἐγγράψεν, ἀνομι-
αίαν καὶ ἀτάξιαν ἐγκαλῶν κληρικοῖς δὲ καὶ ταῖς
ἱεραῖς παρθένοις ἡσυχίαν ἐπιτάττει· καὶ μὴ
μεταίτιος τῆς γνώμης ἰχυρῆσαι, μὴ δὲ
μετακαλεῖσθαι τὸν ἀθανάσιον, ὡς σατιστὴν
καὶ ἐκκλησιαστικῆν καὶ ἀδικασίμων κλη-
ροῦ ἀνώνω ὃ ἀνέδῃλωσε, μὴ οἷός τε εἶναι
τῆς συνόδου ὑπεριδεῖν τὴν ὑψοῦσιν εἰς
ὀλίγοι, φησὶ, πρὸς ἀπεχθεῖαν ἢ χάριν ἐπέ-
κασαν, ἐ δὴ πρὸς πειθάνον, ἑσαυτὴν πλεῖστον
ἐλλογίμων καὶ ἀγαθῶν ἐπισκόπων τῆς οὐμίας
ἡγεῖσθαι γνώμης τὸν δὲ ἀθανάσιον ὑπερ-
τε εἶναι καὶ ὑπερέφανον, καὶ διχονοίας καὶ σα-
σεως αἰτίον· οἱ δὲ ἐναντίας ἔχουσιν πρὸς αὐ-
τὸν, περὶ ταῦτα μάλιστα διεσπῶν αὐτὸν
καθότι ὁ βασιλεὺς τὰς τοιαύτας ὑπερφανείας
ἀπεσρέφει. ὅτε γὰρ πυθόμενος διχῶν
μεταίτιος τὴν ἐκκλησίαν, ἵς τὰς μὴ ἀθανά-
σιον, τὰς δὲ ἰωάννην θαυμαστῶς σφύρα
ἠγανάκησε, καὶ αὐτὸν ἰωάννην ἐξέωσεν ἐν
Ἰούδα, ὃ μελιτιον διαδέξαμενος, καὶ αὐτὸν
τῆς ἐν τύρω συνόδου ἀπεσχεθεῖς τῆς ἐκ-
κλησίας κοινῶν, καὶ τὰς τιμὰς τῶν ἰωάν-
νην κληρῶν ἔχων αὐτὸς τε καὶ οἱ τὰ αὐτὸν φε-
ρουῦντες· καὶ τοῖ γε παρὰ γνώμην αὐτοῦ
ἀπέβη τοῖς ἀθανάσις ἐχθεροῖς ἀλλομίας
ἐγγεῖτο, καὶ ἐδὲν ὠήσεν ἰωάννην τὰ ὁδοῦ
γμῆνα τοῖς ἐν τύρῳ συνεληλυθῶσιν κλη-
ρῶν δὲ ἰωὸν βασιλεὺς ἰουδαίας καὶ παπι-
δαπῆς ἀπαλήσεως, πρὸς τὸν ὑπονομι-
νον εἰς σάσιν ἢ διχονοίαν ἐγάγειν ἢ πλεῖστον
τῶν χριστιανῶν.

CAPUT XXXII,

Κεφ. λβ΄.

*Quod Constantinus legem tulit contra omnes
hereses, ne alibi quam in Ecclesia Catholica po-
pulus colligeretur: quo factum est, ut pleraque
hereses abolita sint. Et quomodo Ariani qui
cum Eusebio erant, vocem Consubstantialis
fraudulenter conati sint tollere.*

*Ὅτι κατὰ πᾶσῶν αἰρέσεων νόμον ἐκείνην ἐπέταξε
λαχὺ ἐκκλησιαστικῶν, ἢ τῆ καθολικῆς ἐκκλησίας· δι ἧς
εἰς τὴν αἰρέσιν ἠφανίσθησαν· οἱ δὲ πλεῖστον τῶν
ἰουδαίων ἀρειανῶν τὸ ἱεροσολιμῶν τελεῖται
ἐπιχείρησαν.*

CÆterum dogma Ariti, licet in di-
sputationibus multorum studio ac
favore defenderetur, nondum tamen
in peculiarem sectam ex auctoris nomi-
ne distinctum erat. Sed cuncti simul
collectas agebant, atque inter se com-
municabant, exceptis Novatianis, & iis

Τὸ δὲ ἀρειῶν δόγμα, εἰ καὶ πολλοῖς
ἐν ταῖς διαλέξεσιν ἐσπουδαίετο, ἐπὶ
εἰς ἴδιον διεκέκριτο λαόν, ἢ ὄνομα τὸ
ἐβλήθη· ἀλλὰ πάντες ἅμα ἐκκλησιαστικῶν
καὶ κοινῶν· πολλῶν ναυαγίων, καὶ τῶν